

La vida, i tota la resta

La de Petterson és una novel·la emotiva i molt recomanable sobre el camí de maduració personal d'una xiqueta. La infantesa i l'adolescència, la família, el rerefons de l'ocupació nazi i el somni de la fugida a Sibèria en són alguns dels ingredients.

Novel·la

PER PERE CALONGE

■ El anys trenta del segle passat i un poble de Jutlàndia, al nord de Dinamarca, conformen el marc on una xiqueta de dotze anys inicia el camí de la infantesa a l'adolescència, primer, i a l'edat adulta, després, en el si d'una família que es presenta com un conjunt impossible d'individualitats silencioses. Únicament la proximitat del germà, tres anys major que ella, l'emmirallament en la seua rebel·lia i el somni d'escapar algun dia a Sibèria, poden trencar el desert en què viu. Aquest és, en essència, l'argument d'una novel·la en què infantesa i adolescència tenen un paper central. Una infantesa i una adolescència sense edulcorants ni arcàdies, però, amb tota la perplexitat i tota la desorientació que comporta la descoberta. Amb tota la intensitat, també: la de viure al màxim tant la felicitat com el dolor. I el mateix podríem afirmar de la família, retratada sense els tòpics ensucrats a l'ús: un

pare que no parla, que sembla ocultar un secret vergonyant i amarg; una mare religiosa, tancada en el seu món evasiu de psalms, missioners i bíblies; un avi esquerp i malcarat, a qui és difícil estimar. I, sobretot, Jesper, el germà a través del qual descobreix el món mentre somia la fugida.

La infantesa també és el lloc on es construeixen els mites; i la novel·la, especialment a la primera part, fluctua constantment entre mite i realitat. Pel que fa al primer, més enllà del de Sibèria —el més evident— hi ha també la manera com els arriba l'eco de la Guerra d'Espanya i de les Brigades Internacionals; les aparicions del baró decadent i alcohòlic que acabarà «al cubell d'escombraries de la història»; l'home de Danzig, nascut d'un relat de la mare; el Marroc, el lloc on —en oposició a Sibèria— vol escapar el germà; el «cinturó de bíblies», la zona d'influència religiosa de la mare, que han d'evitar com un camp de mines; la casa del director de l'escola, i la misteriosa mort de la filla; etc. Pel que fa a la realitat, de fons es pot intuir el procés de degradació d'una societat que —com lamenten els dos

germans— es trobarà ocupada pels soldats alemanys sense oposar cap resistència. I s'hi pot resseguir fàcilment el moviment de reubicació de determinats personatges dins del nou ordre social, la transformació d'alguns d'ells —com el baró o el director de l'escola— en membres del partit Nacional Socialista.

Tanmateix, l'arribada dels nazis a Dinamarca és únicament el teló de fons. Malgrat la importància tan decisiva per a la història d'Europa i del món que ha tingut l'època en què transcorre, la veritable realitat de la novel·la és, sobretot, la maduració personal, per més que se n'hi entrecruen d'altres. N'és el gran tema: l'estupefacció, la solitud davant de la nova realitat vital, la recerca de referents. I la relació entre els dos germans, d'una importància cabdal en l'obra, fins al punt que les tres parts en què es divideix n'estan en funció. Així, allò que s'explica és, respectivament, la infantesa de tots dos junts al poble, en la primera; la fugida, d'ell cap a Marroc i d'ella cap a Oslo i Copenhaguen, en la segona; i el projecte de retrobament dels

PER PETTERSON

Cap a Sibèria

► Traducció d'Anne-Lise Cloetta i Coral Romà
► CLUB EDITOR, 2011

dos germans al poble, en la tercera.

L'autor juga d'una manera molt subtil amb aquesta relació, la situa en una frontera imprecisa entre la idolatria i una tensió sexual a penes continguda. Però, insistim, de la manera més subtil i tranquil·la possible. De fet, tota l'obra està narrada amb una prosa mesurada, gairebé silenciosa; una aparença sota la qual es condensa tot un terrabastall de sentiments i de sensacions, d'una manera quasi imperceptible però igualment inexorable. L'autor sembla desaparèixer i cedir el pes de la narració a la veu en primera persona de la protagonista femenina, que explica vivències personals de manera inconnexa. Un seguit d'anècdotes, aparentment trivials i intranscendents, que van abocant progressivament el lector a un complex univers emocional, fins a encarar-lo a una última afirmació gèlida i desesperançada: "tinc vint-i-tres anys, la vida s'ha acabat. Ara tan sols queda la resta".

Escenes eròtiques per a tots els gustos

Successió d'escenes eròtiques-oníriques per a tots els gustos amb la figura de l'Aleixa com a fil conductor i una narrativa d'estil desimbolt

Novel·la

PER ALÍCIA TOLEDO

■ L'Aleixa té un físic dels que fa girar la vista. L'anhel pel seu cos té desbaratats companys de feina, alumnes, botiguers, etc. Tots desitgen Aleixa i la somien, perquè els somnis són un terreny fèrtil per a les fantasies sexuals inconfessables. La qüestió és que Aleixa té la capacitat d'escodrinjar en els somnis dels altres, gràcies a un atípic do heretat de les dones de la seua família: quan algú somia amb ella, ella somia el mateix. Però aquesta capacitat que, en un principi,

resultava molt avantajosa per a la jove, que li proporciona informació molt valuosa de les persones que l'envolten, esdevé gairebé un turment. I és que a mesura que creix i es converteix en una dona feta i ben plantada, el desig que desperta en els altres és cada vegada més gran, com també la freqüència dels somnis eròtics que protagonitza i als quals, gràcies al seu do, assisteix d'espectadora. De caràcter diferent, tot depenent de qui les somia, aquestes fantasies sexuals són, en tot cas, tan intenses que acaben per trasbalsar el dia a dia d'Aleixa.

Aquest do visionari dels somnis que utilitzen els autors com a recurs narratiu funciona a la perfecció a l'hora de desvetllar les

fantasies sexuals i entrar a descriure-les amb tot detall.

La qüestió és que, si bé la intensitat i la riquesa descriptiva de les escenes és inqüestionable, aquestes no acaben d'enllaçar bé amb el fil argumental i, de vegades, hi ha salts del món oníric al món «real» que no s'entenen massa bé i que van en detriment de la versemblança del conjunt del relat.

De manera que la impressió que es treu de tot plegat és una successió d'escenes «eròtiques-oníriques», un xic inconnexes, però per a tots els gustos: una bacanal orgiàstica a l'aula laboratori, un trio amb una morena submissa i una rossa experta que talla l'abadejo, una violació «sado-fetixista» als provadors d'una botiga de roba. A les escenes somiades se sumen les

MERCÈ CLIMENT I FRANCESC MOMPÓ

Somiant amb Aleixa

► XVII Premi de Literatura Eròtica La Vall d'Albaida
► EDICIONS BROMERA, ALZIRA, 2011.

que provenen del record de la primeres experiències sexuals d'Aleixa i altres que presència de manera «atzarosa». I és que al capdavall, l'Aleixa no se sent tant incòmoda en el seu paper d'espectadora, sinó que li excita prou tafanejar sense ser vista i no només als somnis, també entre els badalls de les portes, als magatzems foscos, etc.

Entre unes i altres, ens arriben algunes pinzellades de la vida de la jove o d'això que hauria de ser el fil argumental i connector de tot aquest reguitzell de fantasies eròtiques dominades per dues obsessions: la del mascle fornificant amb dues dones alhora i els jocs sexuals entre nínfules.

Això sí, amb un estil molt desimbolt i de tallista.

Cuentos cotidianos

Diagnóstico de los males que nos aprietan como seres sociales en un conjunto de relatos con Valencia como escenario

Relatos

POR MARÍA GARCÍA-LLIBERÓS

■ Miguel Sanfeliu (Santa Cruz de Tenerife, 1962) reside en Valencia y es fácil reconocer en este conjunto de 21 relatos breves, aunque no las mencione, las calles, cafeterías e, incluso, la atmósfera de esta ciudad como paisaje literario

en el que se mueven los personajes.

Contar una historia con pocas palabras exige una prosa concisa, ausencia por completo de retórica, capacidad para la observación y para retratar un personaje con pocos rasgos, sólo los más relevantes o aquellos que permitan al lector hacerse enseguida una representación mental. Además, el relato corto debe contar un asunto que interese desde la primera línea pues no admite divagaciones. Quiero decir que no es un género menor y que incluso puede ser más complejo que una novela

larga. Miguel Sanfeliu, con su prosa limpia y de buen ritmo, salpicada de diálogos agudos, demuestra con este libro que está dotado para la narrativa breve. El conjunto se lee con agrado, si bien es aconsejable no hacerlo de una sentada (lo que sí propicia una buena novela) sino poco a poco, para permitir que se asienten en la memoria.

Se trata de cuentos realistas que abordan temas actuales y cotidianos, la mayoría narrados en primera persona por un personaje masculino, que tienen que ver con el hecho de vivir y, sobre todo, su contrapartida, con la obligación de morir y sus consecuencias colaterales. La enfermedad, el envejecimiento, la rutina infeliz, el miedo, la frivolidad que nos envuelve,

MIGUEL SANFELIU

Los pequeños placeres

► Colección Umbral
► EDITORIAL PARÉNTESIS, 2011

el desaliento ante la jubilación o la pérdida de trabajo, son los asuntos que motivan el autor.

Me han interesado especialmente los relatos titulados *Tanto tiempo*, *Los pequeños placeres*, *Dolor*, *El hombre invisible* y *Encuentro casual*, este último tremendo, duro e intenso. El libro vuela más alto conforme se avanza en su lectura porque los temas cobran mayor trascendencia. Muestra capacidad de análisis y de diagnóstico de los males que nos aprietan como seres sociales.